

HET BOEK ESTHER

ESTHER EN

EEN OPROEP OM TE SPREKEN ALS JE IETS TE ZEGGEN HEBT

DIEP VAN BINNEN WEET JE DAT ER IETS NIET KLOPT. MOET JIJ ER IETS VAN ZEGGEN? TEGEN WIE? WANNEER? EN WAT ALS ANDEREN HET NIET MET JE EENS ZIJN OF NIET WILLEN HOREN WAT JE TE ZEGGEN HEBT? MISSCHIEN BEN JE WEL EENS IN ZO'N SITUATIE BELAND. MORDECHAI KWAM ACHTER EEN COMLOT DAT BERAAMD WERD OM DE KONING TE DODEN. MOEST HIJ DAAR WAT VAN ZEGGEN? DAT ZOU GEVAARLIJK ZIJN. KONINGIN ESTHER KREEG INFORMATIE OVER EEN WELDOORDACHT PLAN VAN HAMAN OM DE JOODSE MENSEN UIT TE ROEIEN IN HET PERZISCHE RIJK. ZIJN PLAN WAS AL ALS WET UITGEVAARDIGD EN GEEN ENKELE WET VAN DE PERZEN KON VERANDERD OF HERROEPEN WORDEN. MOEST ZE ER IETS VAN ZEGGEN? OF WAS HET AL TE LAAT? DIT BOEK OVER ESTHER IS GESCHREVEN OM ONS ER AAN TE HERINNEREN DAT ONZE GOD SOEVEREIN IS EN DE GANG VAN ZAKEN IN DE WERELD IN ZIJN HAND HEEFT. WE KUNNEN HEM VERTROUWEN EN HOEVEN NIET IN ANGST TE LEVEN. MAAR HET IS OOK GESCHREVEN OM ONS ER AAN TE HERINNEREN DAT HIJ 'TOEVALLIGHEDEN' COÖRDINEERT ZODAT JIJ EN IK OP HET JUISTE MOMENT OP DE JUISTE PLAATS ZIJN OM NAMENS HEM TE SPREKEN OF TE HANDELEN. IEDER JAAR, IN DE MAAND ADAR (FEBRUARI OF MAART) VIEREN DE JODEN GODS GOEDHEID EN HET INITIATIEF EN DE MOED DIE ESTHER EN MORDECHAI TOONDEN TIJDENS HET PURIMFEEST.

MORDECHAI

1. Het verhaal

De Joodse overgrootouders van *Mordechai* gingen in ballingschap onder de Babylonische koning Nebukadnezar. Vervolgens nam het machtige Perzische rijk Babylon in en breidde zich uit van India tot aan Ethiopië. In 483 voor Christus organiseerde de Perzische koning Ahasveros (Xerxes in het Grieks) een evenement dat 180 dagen duurde en waarbij alle edelen en prinsen van zijn enorme rijk bij elkaar kwamen. Historici suggereren dat tijdens deze bijeenkomst zijn noodlottige aanval op Griekenland in 480 voor Christus gepland werd. In die periode van 180 dagen vonden er ook grote vieringen plaats. Toen zijn mooie vrouw Vasthi weigerde om te komen nadat de koning haar geroepen had, zette de koning haar af. En daarmee begon de zoektocht naar een nieuwe koningin. Onder de prachtige uitgekozen vrouwen was ook Esther. Zij was een wees die was opgevoed door haar neef Mordechai. De koning had de Joden toestemming gegeven om terug te keren naar Jeruzalem en een aantal van hen hadden dat al gedaan. Maar Mordechai en zijn familie hadden ervoor gekozen om in Susan te blijven, één van de 4 hoofdsteden van het Perzische Rijk waar het winterpaleis van de koning stond.

Er was een aantal signalen van antisemitisme in het rijk, maar niet genoeg om te voorkomen dat sommige Joden hoge

aanstellingen kregen, zoals Daniël en Nehemia. Mordechai had ook een goede baan “in de poort van de koning” (2:19), de plaats waar juridische transacties gedaan werden en recht gesproken werd. Ook Haman staat centraal in het boek Esther, de grootvizier van de koning. Tegenwoordig zouden we hem waarschijnlijk een narcist noemen. Mordechai weigert voor hem te buigen. De spanning neemt toe in het verhaal wanneer Haman een manier zoekt om wraak te nemen. Hij krijgt het voor elkaar dat de koning een wet uitvaardigt “met het bevel alle Joden weg te vagen, te doden en om te brengen, van jong tot oud, met de kleine kinderen en de vrouwen, op één dag, de dertiende van de twaalfde maand, dat is de maand Adar, en hun bezit te plunderen” (3:13). Wanneer ze dit horen zijn de Joden door het hele rijk in rep en roer en roepen zij het uit tot hun God. Deze extreme maatregel liet de inwoners van Susan “in verwarring” (3:15) achter. Mordechai vertelde Esther over deze nieuwe wet en zij informeerde de koning hierover. Haman werd gedood en een nieuwe wet werd uitgevaardigd die de Joden toestond om zichzelf voor te bereiden en te verdedigen. Het boek Esther laat zich lezen als een goed verhaal met spanning, intrige, een slechterik, ironie en moed. Ik kan je van harte aanbevelen het hele verhaal in je Bijbel te lezen! Maar naast dat het inspirerend is, bevat het ook een aantal belangrijke inzichten en lessen voor het leven nu.

>>

2. Maar waarom ik?

Misschien ben je je bewust geworden van een serieus ‘probleem’ in de familie, het gezin, de school van je kind, je werk of in de maatschappij waar je onderdeel van uitmaakt. Waarom zou jij daar iets over moeten zeggen? Klokkenluiders worden gewoonlijk bewonderd door de meerderheid die zijn mond houdt, maar hard veroordeeld door een luidruchtige en machtige minderheid. Waarom zou je het risico lopen? Door je uit te spreken, raak je er bij betrokken. De naam van God wordt niet één keer genoemd in het boek Esther. In ieder geval niet expliciet. De Joden wijzen ons er op dat in de Hebreeuwse versie het acrostichon voor *Jehovah* vier keer gevonden wordt (1:20, 5:4, 5:13, 7:7) en die voor *Ik-ben-die-Ik-ben* één keer (7:5). Gods hand is duidelijk te zien door het hele verhaal heen. Hij zorgt ervoor dat Mordechai de juiste baan krijgt, een gesprek hoort over het complot tegen de koning, de juiste connecties heeft om de koning te waarschuwen, enzovoorts. Waarom Mordechai? Gods voorzienende hand had hem op het juiste moment op de juiste plaats gezet. Kun je het bewijs van Gods voorzienigheid zien in de voorbereiding, ontwikkeling en timing van jouw situatie?

Moest koningin Esther pleiten voor het leven van de Joden? De gebruiken uit die tijd stonden het niemand toe om naar de koning te gaan zonder dat hij of zij daar toe opgeroepen werd (4:11). Zij was daarop geen uitzondering. En ze was al 30 dagen niet bij de koning geroepen. Ze kon twijfelen aan het feit of zij wel geschikt was voor de taak, of ze niet te jong en onervaren was; ze kon niet goed lezen (4:8), was wees, een buitenlandse en ook nog een vrouw. De binnenpleinen van de koning waren een mannenwereld. Waarom Esther? Er had geen engel tegen haar gesproken zoals bij Gideon en Maria. Ze had geen door God geïnspireerde dromen gehad zoals Jozef en Paulus. En toch zien we Gods voorzienigheid in haar omstandigheden. Mordechai zei tegen haar: “wie weet of jij niet juist voor een tijd als deze tot deze koninklijke waardigheid gekomen bent” (4:14). We kunnen altijd denken aan mensen die betere gaven en talenten hebben dan wij en meer ervaring hebben. We kunnen ons altijd wel voorstellen dat er een betere tijd komt om te spreken of iets te doen. Wanneer God Mozes roept, antwoordt hij: “Wie ben ik, dat ik naar de farao zou gaan en de Israëlieten uit Egypte zou leiden?” (Ex.3:11). Als God Jeremia roept, zegt hij: “ik kan niet spreken, want ik ben nog maar een jongen” (Jer.1:6). Wanneer God roept zijn dit soort tegenwerpingen geen uiting van nederigheid.

In september 2018 werd ik uitgenodigd door het NieuwLicht Café van de EO. Zij vroegen me deel te nemen aan een openbare discussie over homoseksualiteit. Het zou een

twee uur durend evenement zijn dat plaats vond in een bar in Ede met Tijs van den Brink als gespreksleider. Iedereen was welkom. De pers zou aanwezig zijn, maar het zou niet gefilmd worden. “Waarom ik?”, vroeg ik. “Omdat we iemand nodig hebben die de traditionele Bijbelse visie wil verdedigen”, was het antwoord. Terwijl ik de leiding van de Heer zocht over wat ik moest doen, kon ik heel veel redenen bedenken waarom ik niet de juiste persoon hiervoor was. Mijn Nederlands was niet zo goed. Ik geef er de voorkeur aan om na te denken achter mijn bureau, niet in het openbaar. Ik had dit nog nooit gedaan. Ze zochten waarschijnlijk iemand die ze neer konden zetten als ‘fundamentalist’ en als ‘homofob’. Maar langzaam werd ik me er van bewust dat mijn belangrijkste reden om niet deel te willen nemen angst was. De Heer roept ons niet op om ons uit te spreken omdat we de beste zijn. Ook niet omdat alleen onze woorden Zijn doel zullen dienen. Maar Hij gebruikt onze bereidheid en onze woorden. De volgende dag belden ze opnieuw en zei ik: “Ja, ik zal er zijn”.¹

3. Ons hart voorbereiden

Koning Ahasveros was geen Jood en ook geen Godvrezende koning. Waarom zou een Jood zijn leven riskeren om hem te beschermen? Misschien omdat goed, loyaal en trouw zijn Goddelijke deugden zijn. Misschien omdat de profeet Jeremia Joden die in ballingschap waren aanmoedigde om verantwoordelijke en betrokken burgers te zijn. “Zoek vrede voor de stad waarheen Ik u in ballingschap heb gevoerd. Bid ervoor tot de HEERE, want in haar vrede zult u vrede hebben” (Jer. 29:7). Wanneer je in je hart niet bereid bent om een trouw getuige te zijn van Jezus Christus of daar niet op voorbereid bent, wanneer je niet opkomt voor het goede en leeft volgens het Woord van God, is het niet aannemelijk dat je de behoefte zult voelen om je anders te gedragen dan de mensen om je heen. Je zult dan niet gevoelig zijn voor de aanmoedigingen van Gods Geest om te handelen, vol te houden of je uit te spreken. Het vergt diepe wortels om de aantrekkelijke vruchten van trouw en geloof te dragen.

Koningin Esther groeide op in het huis van Mordechai. Moreel karakter wordt vaak aan anderen doorgegeven door het aantrekkelijke voorbeeld van kleine liefdevolle, trouwe en dagelijkse gebaren. Als Mordechai haar de eerste keer vraagt om de koning te benaderen en te pleiten voor het leven van de Joden, ziet ze alleen maar de gevaren en de moeilijkheden daarvan (4:9-11). Deze prachtige en gevoelige jonge vrouw was van nature geen held. Voor je je leven op het spel durft te zetten, moet je eerst je hart voorbereiden. Ze dacht er over na en antwoordde: “Ga, verzamel alle Joden

¹ <https://www.edestad.nl/lokaal/lokaal/110264/lhbt-tussen-gezag-en-liefde-482159?fromplista>

die zich in Susan bevinden, en vast voor mij: eet niet en drink niet, drie dagen lang, nacht en dag. Ook ikzelf zal zo vasten, samen met mijn dienaressen, en dan zal ik naar de koning gaan, wat niet overeenkomstig de wet is. Als ik dan omkom, dan kom ik om" (4:16). Ze was zich ervan bewust dat God zelfs niet met vasten gemanipuleerd kan worden. Pas nadat je met je hele hart het besluit hebt genomen om je over te geven aan God, zal de bereidheid groeien om alles voor Hem op het spel te zetten zonder dat je daar bitter van wordt. Je ziet zo'n radicale overgave vaker terug in de Schrift. We zien dit hartsbesluit ontstaan in Gethsemané, wanneer Jezus bidt: "Vader, als U wilt, neem deze drinkbeker van Mij weg; maar laat niet Mijn wil, maar de Uwe geschieden" (Luk. 22:42). We zien ook dat de profeten hun leven op het spel zetten om de impopulaire boodschappen van God door te geven, Paulus riskeert zijn leven tijdens zijn gevaarlijke reizen, apostelen zijn bereid de autoriteiten ongehoorzaam te zijn door toch over Christus te vertellen. We kunnen dit 'kalme intelligente suïcidale gehoorzaamheid' noemen. Deze hartsgesteldheid vinden we terug bij veel Noord-Amerikaanse en Europese 19^e-eeuwse zendelingen, die een enkele reis boekten naar Afrika om daar het Evangelie te brengen. Velen van hen overleefden dat niet. Wanneer we ons hart niet voorbereiden, zullen we roepingen die fysiek gevaar of mogelijk verlies met zich meebrengen makkelijk afwijzen.

4. Planning en aanpassing

Mordechai nam een groot risico toen hij besloot het complot om de koning te vermoorden aan het licht te brengen. Wanneer hij dit met de verkeerde mensen zou delen, zou hem makkelijk het zwijgen opgelegd kunnen worden. Uiteindelijk is koning Ahasveros alsnog door een complot om het leven gekomen. Hij werd in 465 voor Christus vermoord door een aantal van zijn ambtenaren. Mordechai dacht zorgvuldig na en koos ervoor om de gevoelige informatie te delen met koningin Esther, die het vervolgens doorgaf aan de koning (2:22). Je mag de waarheid misschien aan jouw kant vinden, maar dat ontslaat je er nog niet van om voorzichtig te handelen. Niet iedereen is op zoek naar de waarheid of houdt van de waarheid. Sterker nog, sommigen haten de waarheid.

Om met de koning te mogen spreken, had koningin Esther zijn goedkeuring nodig. Ze was door koning Ahasveros uitgekozen vanwege haar schoonheid, en dus trok ze haar koninklijke gewaad aan en ging op een plek staan waar de koning haar kon zien. Hij reikte haar de gouden scepter aan, wat betekende dat ze nu de troon mocht benaderen. Dan vraagt de koning: "Wat is er met u, koningin Esther, en wat is uw verzoek? Het zal u gegeven worden, al was het

ook de helft van het koninkrijk" (5:3). Dat was een heel goed begin. Ze pleitte niet onmiddellijk voor de veiligheid van de Joden. Ze had een plan uitgedacht en een maaltijd voor drie personen voorbereid. "Als het de koning goeddunkt" zei Esther, "laat de koning dan vandaag met Haman naar de maaltijd komen die ik voor hem heb aangericht" (5:4). In de meeste situaties, of het nu in de kerk, op school, het werk of binnen de overheid is, bestaan er vastgestelde protocollen. Wanneer je je ergens over uit wilt spreken, zou dat wel eens een betere kans van slagen kunnen hebben als je eerst onderzoekt *wie* er verantwoordelijk is, wie er de macht heeft om verandering voor elkaar te krijgen. Zoek ook advies over de beste manier waarop je deze mensen kunt benaderen. Timing is vaak belangrijk. Soms is er een confrontatie nodig en soms werkt diplomatie het beste. Het doel is niet om je verontwaardiging, boosheid of frustratie te ventileren, maar om *positieve verandering* teweeg te brengen. Mozes begon geen opstand onder de slaven, maar benaderde de farao. Daniël en Nehemia zijn ook goede voorbeelden van een zorgvuldige planning en het gebruik van diplomatie. Planning en het volgen van dat plan vragen wel iets meer van jou: geduld, kalmte, focus, flexibiliteit en doorzettingsvermogen. Koning Esther is hierin een voorbeeld voor ons.

5. Obsessie en naïviteit

Verkeerde houdingen en verwachtingen kunnen onnodige ballast zijn wanneer je je leven in gehoorzaamheid wilt leven. De eerste is een *obsessie* met datgene wat correctie nodig heeft. Deze verwoestende houding is duidelijk te zien bij Haman, de vijand van de Joden. Haman wordt aan ons getoond als een behoorlijk onaangename man, die houdt van status en macht. Wanneer de koning hem promoveert naar een hogere rang en zijn zetel plaatst "boven al de vorsten die bij hem waren" (3:1), verwacht Haman automatisch dat iedereen voor hem zal buigen. Maar dat gebeurde niet vanzelf. De koning moest de mensen expliciet het bevel geven om dat te doen (3:2). Haman genoot van die eer. Maar onder de meerderheid die voor hem boog in Susan, ontdekte hij een man die dat niet deed. "Toen Haman zag dat Mordechai niet knielde en zich niet voor hem neerboog, werd Haman met woede vervuld" (3:5). Haman was een zeer rijk man. Hij had alles wat hij zich kon wensen. Nadat hij heeft genoten van de eerste maaltijd met de koning en koningin, vertrekt Haman "blij en welgemoed...en toen hij in zijn huis aankwam, stuurde hij er een bode op uit om zijn vrienden en Zeres, zijn vrouw te laten komen. Haman vertelde hun over de luister van zijn rijkdom, zijn vele zonen en over alles waarmee de koning hem had grootgemaakt en waarmee hij hem had verheven boven de vorsten en dienaren van de koning...Maar dit alles

>>

geeft mij geen voldoening zolang ik de Jood Mordechai zie zitten in de poort van de koning” (5:9-13). De frustratie die hij ervoer door het gedrag van één man, overschaduwde al het goede in zijn leven. Hij raakte geobsedeerd door zijn probleem. Dit kan ook gebeuren bij een christen met de beste bedoelingen. De zonde, wanorde en onrechtvaardigheid die je om je heen ziet, kunnen een obsessie worden in je leven. Laat dit jou niet gebeuren. Vergeet de vele zegeningen in je leven niet, de goede en prachtige mensen en dingen die God om je heen geplaatst heeft.

De tweede bron van onnodige ballast is *naïviteit*. Eén type van naïviteit is wanneer we verwachten dat andere mensen ons zullen bedanken. Nadat Mordechai het complot om de koning te doden aan het licht gebracht heeft, “werden zij [*de beramers van het complot*] beiden aan een galg gehangen. En in de tegenwoordigheid van de koning werd dit in de kronieken opgetekend” (2:23). Mordechai sprak zich uit, vertelde de waarheid, redde het leven van de koning...en toen werd het stil en werd Mordechai vergeten. Het volgende hoofdstuk begint met het eren van Haman. Wanneer we niet voorzichtig zijn, kunnen onze onvervulde verwachtingen een bron van diepe frustratie en zelfs bitterheid worden. Mensen zijn meer geneigd om te zeggen wat fout gaat dan om te vieren wat goed is. We lijden daar allemaal aan. Het is zo makkelijk om dankjewel te zeggen en toch vergeten we dat maar al te vaak. Maar de Heer vergeet het niet. Een jaar of vijf later (2:16; 3:7), op de nacht voordat Haman aan de koning toestemming wilde vragen om Mordechai op te hangen, zien we Gods voorzienende hand aan het werk. “In die nacht was de slaap van de koning geweken. Hij zei dat men het gedenkboek, de kronieken, moest brengen, en die werden in de tegenwoordigheid van de koning gelezen. Men vond daarin beschreven dat Mordechai over Bigthana en Teres, twee hovelingen van de koning, uit de kring van de deurwachters, verteld had dat ze de hand aan koning Ahasveros wilden slaan. Toen zei de koning: Welk eerbewijs en welke onderscheiding is hiervoor aan Mordechai verleend? En de hovelingen van de koning die hem dienden, zeiden: Er is niets aan hem verleend” (6:1-3). De volgende morgen toonde de koning zijn dankbaarheid op een bijzondere manier aan Mordechai! Zit jij te wachten op een bedankje? Wees realistisch. Wees niet naïef. We vergeten allemaal zo makkelijk. We zien allemaal met enige regelmaat datgene wat anderen doen als vanzelfsprekend. Maar “God is niet onrechtvaardig dat Hij uw werk zou vergeten en de liefdevolle inspanning die u Zijn Naam bewezen hebt, doordat u de heiligen gediend hebt en nog dient” (Hebr.6:10). Hij verheugt zich in jouw trouw!

Een ander type naïviteit is wanneer je verwacht dat de vijand

het op zal geven zonder te vechten. Het zou fantastisch zijn wanneer er, als het woord van God eenmaal geklonken heeft en de waarheid openbaar geworden is, berouw, vergeving, verandering en harmonie zouden volgen. Maar dat is niet hoe het gewoonlijk gaat. Soms verergert de spanning alleen maar als je de waarheid blootlegt of blijft staan voor je principes. Die terugslag kan ons aan het twijfelen brengen of het idee om ons uit te spreken wel echt van God kwam. De drie vrienden van Daniël werden in de vurige oven gegooit omdat ze weigerden te buigen voor een beeld van Nebukadnezar (Dan.3:20). Maar Mordechais weigering om te buigen voor Haman had gevolgen voor alle Joden in het Perzische rijk. “Maar het was in zijn ogen verachtelijk om alleen aan Mordechai de hand te slaan, want zij hadden hem verteld tot welk volk Mordechai behoorde. En Haman zocht een manier om alle Joden, die in heel het koninkrijk van Ahasveros waren, het volk van Mordechai, weg te vagen” (3:6). Als mensen zijn we onderling met elkaar verbonden. Slechte mannen en vrouwen slaan terug richting de onschuldigen, je familie en geliefden, om zo verdeeldheid te zaaien onder en de wil te breken van hen die hun verkeerde daden aan het licht brengen. Wanneer Mozes en Aäron, die door God gezonden werden, aan Farao vragen “Laat Mijn volk gaan om voor Mij een feest te vieren in de woestijn” antwoordde hij “Lui bent u, lui!... Nu dan, ga aan het werk! Stro wordt u niet gegeven, toch moet u hetzelfde aantal bakstenen leveren” (Ex.5:1-18). Het werk van alle Joden werd verzwwaard! Wanneer je daartoe geroepen wordt, spreek je dan uit. Doe dat voorzichtig. En wees voorbereid op een mogelijke terugslag. Sta het jezelf niet toe om helemaal op te gaan in wat er mis is. Verwacht geen dankbaarheid of overwinning zonder een gevecht. Dit realisme bevrijdt ons van onnodige ballast.

6. Ontmoedigd en overwegen om op te geven

Sommige morele, theologische, interpersoonlijke en ideologische conflicten kunnen jaren duren. Misschien zie of weet jij als enige van het probleem af of misschien maar een paar mensen. De taak die voor je ligt en het kleine beetje impact dat je zult hebben, zijn ontmoedigend. Je voelt je achtergesteld en vaak alleen. Je overweegt serieus om op te geven. Misschien weet je dat veel mensen zich wel bewust zijn van het probleem, maar het hen niet uit lijkt te maken. Het heeft geen directe impact op hen of ze hebben er mee leren leven. Hun gebrek aan bezorgdheid en passiviteit frustreert je. Het valt je op dat je negatief en bitter aan het worden bent. Is het tijd om je terug te trekken en te stoppen? Kun je je voorstellen hoe groot de last was die op de schouders van Mordechai drukte? Het leven en de toekomst van alle Joden leek op zijn schouders te liggen! Die manier van denken moet Mordechai wanhopig

hebben gemaakt. Maar hij wist dat de Joden niet zijn, maar Gods volk waren! Lees zorgvuldig wat Mordechai hier over zegt tegen Esther: “Want als je je in deze tijd in diep stilzwijgen hult, dan zal er vanuit een andere plaats verlichting en verlossing voor de Joden komen, maar jij en het huis van je vader zullen omkomen” (4:14). Mordechai ziet dat hij en Esther de verantwoordelijkheid hebben om tot actie over te gaan, maar die verantwoordelijkheid lag stevig verankerd in de wetenschap dat God soeverein is. God had een onvoorwaardelijke belofte aan Abraham en zijn nakomelingen gedaan (Gen.17:1-8). Hij wist dat God Zijn volk nooit in de steek zou laten. Als koningin Esther niet zou handelen, zou dat gevolgen hebben, maar de toekomst van de Joden was Gods verantwoordelijkheid en niet die van hen. Zie je hoe belangrijk dit is? Hoe kan de wetenschap dat God soeverein is, invloed hebben op hoe jij naar je kinderen, ouders, kerk, opleiding, werk en maatschappij kijkt...en op het vraagstuk of de worsteling waar jij op dit moment voor staat?

Die wisselwerking tussen Gods soevereiniteit en onze verantwoordelijkheid om ons uit te spreken over iets of iets te doen is een Bijbels raamwerk voor ons leven en onze bediening. Mozes leidde het volk Israël, maar hij was zich er van bewust dat het Gods volk was. Noach bouwde de ark, maar God bracht de dieren en sloot de deur. Sadrach, Mesach en Abed-Nego bleven trouw aan Gods woord, maar God bepaalde uiteindelijk of ze zouden blijven leven of verbranden (Dan.3:16-18). De jonge David ging de strijd aan met Goliath, er van overtuigd “dat de HEERE niet door zwaard of door speer verlost, want de strijd is van de HEERE. Hij zal u in onze hand geven” (1Sam.17:47). Lieve zuster, lieve broeder, vergeet nooit dat het de strijd van de Heer is en wij alleen maar soldaten in Zijn leger zijn. Stilstaan bij de realiteit van Gods soevereiniteit hoeft niet tot passief fatalisme te leiden. Wij krijgen kennis over Gods soevereiniteit om ons te helpen onze Meester trouw te dienen zonder die verpletterende last van verantwoordelijkheid! Gelovigen brengen het Evangelie naar een verloren wereld, wetend dat Christus Zelf Zijn kerk bouwt. Toen zij op tegenstand stuitten “verhieven zij eensgezind hun stem tot God en zeiden: Heere!...Herodes en Pontius Pilatus... [deden] alles...wat Uw hand en Uw raadsbesluit van tevoren bepaald had dat er gebeuren zou. Nu dan, Heere, sla acht op hun bedreigingen en geef Uw dienstknechten met alle vrijmoedigheid Uw Woord te spreken” (Hand.4:23-29). Wordt jouw ontmoediging veroorzaakt door vermoeidheid of uitputting? Probeer naar de uitdaging te kijken door de lens van Gods soevereiniteit. Draag niet meer dan de Heer je vraagt te dragen. Als je tot de conclusie komt dat de Heer je roept door te gaan met de zaak, ga dan door. “En laten

wij niet moe worden goed te doen, want te zijner tijd zullen wij oogsten, als wij het niet opgeven” (Gal.6:9). En deel, terwijl je werkt, bewust iedere last met Hem (Matt.11:28-30). Anders kan het gewicht van de verantwoordelijkheid je verpletteren!

7. Kritiek en verdeeldheid

Wanneer je de commentaren op het boek Esther leest, valt op hoe Mordechai en Esther geprezen worden, maar ook bekritiseerd. Mordechai krijgt bijvoorbeeld kritiek omdat hij voor zijn persoonlijke geluk in Perzië blijft en niet met de andere Joden mee terug naar Jeruzalem gaat om de stad te herbouwen. Hij krijgt kritiek vanwege de controlerende rol die hij uitoefent op het leven van zijn nichtje Esther en voor het feit dat hij gebruik maakt van haar positie als koningin om zo zijn eigen positie binnen het rijk te verbeteren. Esther krijgt kritiek op het feit dat ze gebruik maakt van haar schoonheid, dat ze zich teveel aan zou passen aan de Perzische cultuur (in tegenstelling tot Daniël en zijn vrienden die vroegen of zij het voedsel dat de koning hen voorzette niet hoefden te eten, omdat zij zich daarmee volgens de Joodse wetten zouden verontreinigen) en omdat ze te wraakzuchtig zou zijn (9:13). Er zou enige waarheid in de kritiek kunnen schuilen. Mordechai en Esther waren tenslotte net als jij en ik gevallen mensen. Wanneer anderen zorgvuldig jouw en mijn leven zouden onderzoeken, ben ik er zeker van dat ze daar ook iets zouden vinden waar ze kritiek op zouden kunnen hebben. Maar wat ik zo bemoedigend vind, is dat onze Heer ervoor gekozen heeft om Zijn werk hier op aarde te doen met behulp van imperfecte mensen! Dat betekent dat Hij ook door jou en mij heen kan werken! Aäron, de broer van Mozes, werd door God uitgekozen als hogepriester – en toch was hij degene die het gouden kalf bouwde dat aanbeden werd door de Israëlieten. Jona werd door God uitgekozen om de eerste internationale zendeling te zijn – en toch was zijn houding regelmatig problematisch. Koning David werd door God gebruikt om veel Israëlische aanbiddingsliederen te schrijven – en toch was hij een man die morele fouten maakte. Petrus kreeg een sleutelrol van Christus binnen Zijn kerk – en toch was hij zeer impulsief en verloochende hij zijn Heer. Natuurlijk verlangt de Heer van ons dat we ernaar streven om een heilig leven te leiden. Hij wil de vrucht van de Geest in ons leven zien groeien. Wanneer we falen, gaat hij op zoek naar berouwvolle harten. Bij Hem is genade, vergeving en een nieuwe kans. Dat gezegd hebbende is het me opgevallen dat iedere actieve dienaar en bediening vroeg of laat te maken krijgt met kritiek. Ik heb ook geleerd dat alle kritiek een element van waarheid in zich heeft. Vraag de Heer of Hij jou wil laten zien welk deel van de kritiek je serieus moet nemen. En zet de rest van

>>

je af. Wees gewaarschuwd; vechten tegen kritiek kost heel veel energie. Sta het de Meester toe om Zijn eigen dienaar te verdedigen. Wanneer wij ons nederig opstellen, kan iedere vorm van kritiek (zowel de vriendelijke als de agressieve) gebruikt worden door de Heer om ons te helpen groeien en ontwikkelen. Leer van kritiek. Laat het je niet deprimeren of onderdrukken.

Het Purimfeest: Bij het kiezen van een datum waarop de Joden uitgeroeid moesten worden, liet Haman zich leiden door het Perzische bijgeloof. "...en hij had het 'pur', dat is het lot, geworpen om hen in verwarring te brengen en hen om te brengen" (9:24). Het werpen van het lot was zoiets als het gooien van dobbelstenen. Het viel op de 13^e dag van de maand Adar. Door Esthers tussenkomst werd het de Joden toegestaan om op de dag waarop Haman hoopte dat de Joden uitgeroeid zouden worden, zichzelf te verdedigen en hun vijand te vernietigen. Dat deden ze met succes. De volgende dag, de 14^e, rustten de Joden uit en vierden in het hele Perzische rijk feest. Ze noemden dat feest *Purim*, afgeleid van het Perzisch woord *pur* met een Hebreeuwse meervoudsvorm er aan vastgeplakt (9:26). De Joden in Susan vochten nog een dag langer en rustten en vierden feest op de 15^e dag (9:16-19). Wanneer Mordechai de Joden beveelt om van hun overwinningfeest een jaarlijks terugkerend feest te maken, willen de Joden die in de dorpen woonden het Purim op de 14^e vieren en de inwoners van Susan op de 15^e dag van de maand Adar. Er ontstond hierover ernstige verdeeldheid onder de Joden. In het heetst van de strijd kan makkelijk onenigheid ontstaan. Maar zij kan ook voortkomen na een overwinning. Polarisatie ontstaat vaak over belangrijke, maar niet-essentiële onderwerpen. Wees voorzichtig, want zulke verdeeldheid binnen de gelederen verzwakt en ontmoedigt. Uiteindelijk werd afgesproken om Purim ieder jaar op allebei de dagen te vieren (9:28). Om de gemoederen tot bedaren te brengen en weer eenheid te creëren vonden Mordechai en koningin Esther het noodzakelijk om nog een tweede brief te sturen "om deze dagen van Purim te bekrachtigen op hun vastgestelde tijden" (9:29-31). Om effectief samen te kunnen werken, moeten we eensgezind zijn over de fundamentele zaken. We moeten weten wat deze fundamentele zaken zijn en het er over eens worden. Het is je waarschijnlijk wel opgevallen hoe makkelijk het is om van ieder verschil van mening een fundamentele zaak te maken. Blijf gefocust! Perfectie zullen we alleen in de hemel vinden.

8. Straal als een ster

Esthers geboortenaam was Hadassah. Een groot Medisch Centrum in Jeruzalem is naar haar vernoemd. Esther is haar Perzische naam en betekent 'ster'. Ze straalde absoluut

als een ster in deze moeilijke tijden! En wij mogen ook schijnen "als lichten" (Fil. 2:15). Hoe donkerder de lucht, hoe helderder de sterren stralen. De Heer Jezus ziet Zijn volk als een licht in een donkere wereld. "U bent het licht van de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen zijn. En ook steekt men geen lamp aan en zet die onder de korenmaat, maar op een standaard, en hij schijnt voor allen die in het huis zijn. Laat uw licht zo schijnen voor de mensen..." (Matt. 5:14-16). Wij zijn niet geroepen om te klagen over hoe donker de nacht is. Het is niet de bedoeling dat wij bang worden voor de duisternis of er depressief van worden. We moeten ons ook niet gaan verstoppen. Wij zijn geroepen om te stralen! Als we om ons heen kijken, zien we hoe mensen het recht vieren om hun baby's te aborteren, we zien sociaal onrecht, we zien de agressieve intolerantie binnen de nieuwe gender-ideologie, het uit elkaar vallen van traditionele familiesystemen, intolerantie richting en vervolging van medechristenen, de groeiende censurerende kracht van Big Tech, het achteloze beschadigen van onze planeet...de duisternis die we om ons heen zien, kan overweldigend voelen! Na 15 jaar Bijbelonderwijs te hebben gegeven en kerken te hebben geplant in Colombia verhuisden wij als gezin naar Nederland. Mijn groeiende bewustzijn van een aantal van deze enorme problemen voelt voor mij soms aan als zware duisternis. Wat voor maatschappij geven wij door aan onze kinderen en kleinkinderen? Wat voor evangelie? Wat voor kerk? Wat kan kleine 'ik' doen? Het valt me op dat ik bemoedigd en geïnspireerd word wanneer ik zie dat andere mensen zich uitspreken over dingen die betrekking hebben op de waarheid. Een aantal van hen zijn christen, zoals John Lennox, Tim Keller, John Piper en Nancy Pearcey. Sommige christelijke 'sterren' uit vorige generaties stralen nog steeds, zoals C.S. Lewis, William Wilberforce en Dietrich Bonhoeffer. Ik vind ook bemoediging bij niet-christenen die een hoge prijs betalen wanneer ze zich uitspreken tegen een aantal aspecten van de huidige gender-ideologie. Stemmen van mensen als Douglas Murray², Jonathan Sacks³, Abigail Shrier⁴ en Jordan Peterson⁵. Die laatste schreef: "Wanneer je iets te zeggen hebt, is stilte een leugen – en tirannie voedt zichzelf met leugens".

Mijn gevoel van hopeloosheid en machteloosheid geeft me de neiging om mijn lamp onder de korenmaat te zetten en weg te lopen. Het is waar dat we niet *alles* kunnen doen...maar

2 Auteur van 'The Madness of Crowds: Gender, Race and Identity', Bloomsbury Publishing Plc, UK, 2019a9.

3 Auteur van 'Morality, Restoring the Common Good in Divided Times', Hodder & Stoughton, UK, 2020.

4 Schrijver voor de Wall Street Journal. Auteur van 'Irreversible Damage: The Transgender Craze Seducing Our Daughters'. Regnery Publishing, 2020.

5 Auteur van '12 Rules for Life – An Antidote to Chaos'. Penguin Random House UK. 2018. Blz. 91.

we kunnen wel *iets* doen. En God weet dat. In de afgelopen jaren is mijn gebed vaak geweest: “Heer, wat wilt U dat ik doe? Wat moet mijn volgende stap zijn?”. Soms moeten we rustig luisteren naar de aanmoedigingen van Gods Geest, zoeken naar tekenen van Gods voorzienende werk in en om ons heen en wachten tot kleine overtuigingen beginnen te groeien. Een vriend herinnerde me er onlangs aan dat wij “Zijn maaksel [zijn], geschapen in Christus Jezus om goede werken te doen, *die God van tevoren bereid heeft*” (Ef. 2:10). Esther en Mordechai losten niet alle problemen op die in het Perzische rijk te vinden waren. Zelfs niet alle problemen van de Joden. Maar zij droegen het goede werk uit dat Hij van tevoren voor hen bereid had. Ik vind dat bemoedigend!

In 1962 werd aan de bekende theoloog Karl Barth gevraagd of hij zijn complete levenswerk binnen de theologie kon samenvatten in één zin. Hij antwoordde: “Jazeker. Met de woorden van een liedje dat ik leerde terwijl ik bij mijn moeder op schoot zat: *Jesus loves me, this I know, for the Bible tells me so*” (Jezus houdt van mij, dat weet ik, omdat de Bijbel dat zegt). Soms is juist in de eenvoud diepte en kracht te vinden – als we de tijd nemen om het te zien. Dit liedje werd geschreven door Anna Warner. Anna’s zus, Susan Warner, schreef een ander heel geliefd kinderlied, wat voor het eerst gepubliceerd werd in 1868. Het is een lied wat koningin Esther voor ons had kunnen zingen. Lees het langzaam en met een volwassen blik door. Denk er over na. God kan tot je ziel spreken en je oproepen tot actie. Het gaat zo:⁶

1. Jesus bids us shine, With a pure, clear light,
Like a little candle, Burning in the night.
In this world is darkness, So let us shine--
You in your small corner, And I in mine.
2. Jesus bids us shine, First of all for Him;
Well He sees and knows it, If our light grows dim;
He looks down from heaven, To see us shine--
You in your small corner, And I in mine.
3. Jesus bids us shine, Then, for all around
Many kinds of darkness, In this world are found -
Sin, and want, and sorrow; So we must shine,
You in your small corner, And I in mine.

In het Nederlands bekend als:

1. Jezus zegt dat Hij hier van ons verwacht
dat wij zijn als kaarsjes, brandend in de nacht
en Hij wenst dat ieder tot zijn ere schijn’
jij in jouw klein hoekje en ik in ’t mijn.
2. Jezus zegt dat Hij ieders kaarsje ziet
of het helder licht geeft of ook bijna niet
Hij ziet uit de Hemel of wij lichtjes zijn
jij in jouw klein hoekje en ik in ’t mijn.
3. Jezus zegt ons ook dat ‘t zo donker is
overal op aarde zond’ en droefenis
laat ons dan in ‘t duister held’re lichtjes zijn
jij in jouw klein hoekje en ik in ’t mijn.⁷

Conclusie

Er wordt gezegd dat het graf van Mordechai en koningin Esther in Hamadan in Iran ligt, een plek die in 2008 op de Wereld Erfgoed Lijst is gezet. Hun lichamen liggen daar al bijna 2,5 millennia te rusten. In die tijd is de wereld enorm veranderd. Leiders, overheden, rijken en ideologieën zijn gekomen en gegaan. En toch spreekt dit verhaal over Gods soevereiniteit en menselijke verantwoordelijkheid nog steeds velen van ons aan. Het inspireert en troost ons. Wat Susan Warner 150 jaar geleden schreef, is nog steeds waar: om ons heen zijn vele vormen van duisternis. Maar Jezus zegt dat Hij hier van ons verwacht, dat wij zijn als kaarsjes, brandend in de nacht. Wanneer we iets te zeggen hebben, spreek je dan uit. Jij in jouw klein hoekje en ik in ’t mijn.

Philip Nunn
Eindhoven, Nederland
Februari 2021

Vertaald door Moniek Venhuizen

Bron: www.philipnunn.com

⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=DJwsRCBTd0g>

⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=RgyOYBm2pi0>